

BLISKIE — A TAK JUŻ ODLEGŁE...	5
Na progu niepodległości	9
Perspektywa Polski niepodległej. — Nowa sztuka dla nowej ojczyzny. — Program rozwoju kultury: idee Żeromskiego. — „Myśl Polska”. — Sprawa kultury w prasie robotniczej. — Formiści. — „Zdrój”. — „Pro Arte et Studio”. — <i>Wiosna</i> Tuwima.	
MŁODOŚĆ JAKO PROGRAM	34
Kawiarnia poetów „Pod Pikadorem”. — Fuzja z klubem futurystów. — Znaczenie poetyckich manifestacji. — Poeci a publiczność. — Pisma-efemerydy. — Migracja pisarzy i rola Warszawy. — Wystąpienie futurystów. — „Gałka Muszkatowa”. — Manifesty i klimat skandalu. — Nowoczesność w technice a sztuka. — Finał futuryzmu. — Działalność starszej generacji pisarzy. — „Nowy Przegląd Literatury i Sztuki”. — „Zdrój” wobec sporów o nową sztukę. — „Gospoda Poetów” i „Ponowa”. — Scenki kabaretowe. — Twórczość satyryczna. — Założenie i program „Skamandra”. — Ewolucja i znaczenie grupy Skamandra.	
KRAKÓW I POCZĄTKI AWANGARDY	100
Wspomnienia przedwojennej świetności. — Marazm pierwszych lat powojennych. — Grupa „Helionu”. — Indywidualności: Boy, Trzeciński, Witkacy. — Zakopane jako ośrodek życia literackiego. — Powrót Peipera. — Pierwsza „Zwrotnica”. — Młodzież literacka.	
BUNT I SPRZECIW	122
Przeciw represjom wobec literatury. — „Nowa Sztuka”. — Początki artystycznej opozycji. — Organizacje kulturalno-oświatowe robotników. — <i>Kultura Robotnicza</i> .	

— „Nowa Kultura”. — Program kultury robotniczej. — Futuryści w „Nowej Kulturze”. — Patronat nad scenami robotniczymi. — Broniewski w „Nowej Kulturze”. — *Trzy salwy*

DRAMATYZM ZACOFANIA CZY UROK PRYMITYWU? 141

Zwrot ku kulturze ludowej. — Sprawy rozwoju oświaty i kultury na wsi. — Pod hasłami Żeromskiego. — Teatry ludowe. — Wieś w literaturze. — Jasiński. — Zegadłowicz i „Czartak”. — Mitologizacja wsi. — Ludowość a poetyka futuryzmu.

MARSZ NA BELWEDER 161

Marzenia a polska rzeczywistość. — Mit ojczyzny idealnej. — Powieść polityczna: Żeromski, Strug, Kaden, Nałkowska. — Demaskatorstwo a publiczność i krytycy.

ÓWCZESNA MAŁA STABILIZACJA 173

Przemiany form życia literackiego. — Instytucjonalizacja literatury. — „Przegląd Warszawski”. — „Wiadomości Literackie”. — Lewica artystyczna. — „Dźwignia”. — „Miesięcznik Literacki”.

PAPIEŻ AWANGARDY I INNE RELIGIE 193

Początki krakowskiej awangardy. — Wokół Peipera. — Druga „Zwrotnica”. — Założenia programowe. — Koncepcja społecznej funkcji sztuki. — Publiczność wobec awangardystów. — Spory z krytyką i innymi grupami poetyckimi. — Grupa Litart. — „Gazeta Literacka”. — „Linia”. — Koniec awangardy. Brzękowski.

I POZA STOLICAMI 213

Środowisko twórcze Lwowa. — Ossolineum. — Życie literackie. — Lublin: młodzież literacka. — „Lucifer”. — Grupa Reflektora. — Specyfika życia kulturalnego Łodzi. — Teatry robotnicze. — Grupa Meteor. — „Prądy”. — Poznań po likwidacji „Zdroju”. — Próby ożywienia artystycznego. — Kabarety literackie. — „Pion”. — Specyfika życia kulturalnego Poznania. — Śląsk: utrwalanie polskości. — Miejscowa działalność literacka. — Korzystne przemiany w polityce kulturalnej. — Literatura

o Śląsku. — Walka o polskość i o polską literaturę na Warmii i Mazurach.

WOKÓŁ „ŻAGARÓW” 237

Literatura w Wilnie początku lat dwudziestych. — Teatr Osterwy. — „Słowo” i „Żagary”. — Awangarda i katastrofizm. — Formowanie się lewicy artystycznej. — „Prostu” i „Karta”.

KRYZYS ZAUFANIA I MECENAT PAŃSTWOWY . . . 247

Koniec poczucia stabilizacji: Brześć. — Protesty pisarzy. — Nowa grupa młodzieży literackiej: Kwadryga. — Zespół Przedmieście. — Debiuty indywidualne. — Mecenate państwowy: Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej, Polska Akademia Literatury. — „Pion”.

LITERATURA W OPOZYCJI: NA NARODOWEJ PRACY 272

Literatura w ramach programów partyjnych prawicy. — Czasopisma młodych. Kultura jako narzędzie „psychicznego podboju”. — „Bunt Młodych”. — Obowiązki pisarza w świetle publicystyki „Prosto z mostu”. — Polemiki i odejścia.

LITERATURA W OPOZYCJI: W PERSPEKTYWIE „ROBOTNIKA” Z LAT 1933/1939 290

Literatura w obrębie programu kulturalnego. — Autorzy i tematy. — Literatura proletariacka a „burżuazyjna”. — Stosunek do „Wiadomości Literackich”. — Dyskusje nad socjalistycznym modelem kultury. — Walka o sprawę oświaty i upowszechnienia kultury. — „Robotnik” wobec Zjazdu Pracowników Kultury we Lwowie. — W obronie wolności słowa. — Kultura wobec tradycji. — O autorytet moralny pisarza. — Refleksje.

LITERATURA W OPOZYCJI: KONSOLIDACJA NA LEWICY 318

Represje. — Utworzenie Jednolitego Frontu Lewicy Literackiej. — „Oblicze dnia”. — Czasopisma literackie lewicy. — „Lewar”: polemiki o kulturę proletariacką. — „Wici” i „Nowa Wieś”: literatura chłopska. — „Szpilki”:

satyra literacka w walce politycznej. — „Nasz Wyrz”.
— „Sygnały”.

LITERATURA W OPOZYCJI: NIEPOGODZENI . . . 345

Pisarze niezależni w opozycji. — O niezawisłości literatury. — „Wiadomości Literackie”. — Walka o obronę wartości humanistycznych. — Debiuty literackie. — Krąg Czechowicza. — „Kamena”. — „Studio”. — Miłosz: niepokój o los literatury. — Autentyzm i „Okolice Poetów”. — Trans patriotyczny pisarzy.

W PRZEDEDNIU ALARMU 365

PRZYPISY 371